

Archeologienota

Beringen, Nijverheidsstraat 29

Deel II: Programma van Maatregelen
Projectcode: 2023F415

Historisch en Archeologisch Advies, Studies en Toegepast onderzoek

Verwijzing: VAN DE KONIJNENBURG, R.,(2023), Beringen, Nijverheidsstraat 29, verslag van de resultaten van het archeologisch bureauonderzoek, Haast-rapport 2023-32, D/2023/12654/32

Rik van de Konijnenburg, Grauwe Torenwal 6/00/1 - B-3960 Bree (BE), Mob. 0496 209 018,
e-mail: rik.vandekonijnenburg@telenet.be

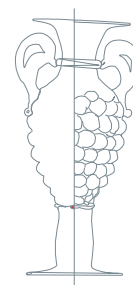
Foto's: HAAST – Rik vd Konijnenburg (tenzij anders vermeld)
Tekeningen: HAAST (tenzij anders vermeld)

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vervoelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van de uitgever.

Wettelijk depot: D/2023/12654/32

Copyright reserved. No part of this publication may be reproduced in any form, by print, photoprint, microfilm or any other means without the permission from the publisher.

Coverfoto: Beringen, Nijverheidsstraat 29 - luchtopname 2021 (bron: geopunt.be)

INHOUD

Programma van maatregelen

Programma van maatregelen

Het terrein werd in archeologienota ID14872

<https://id.erfgoed.net/archeologie/archeologienotas/14872> reeds onderworpen aan een grondig assessment. De conclusie van die archeologienota leidde tot vrijgave van het terrein van verder archeologisch onderzoek omwille van volgende redenen:

Hoewel de aanwezigheid van archeologische sporen op basis van het bureauonderzoek niet volledig uitgesloten kan worden, wordt voor het projectgebied geen vervolgonderzoek aanbevolen. In confrontatie met de recente historische situering kan gesteld worden dat de bodemingrepen binnen het gehele projectgebied quasi volledig zullen plaatsvinden ter hoogte van een reeds geroerd en/of opgehoogd terrein.

Bovendien kan worden aangenomen dat de natuurlijke bodem, gelegen in de vallei van de Zwarte Beek en Oude Beek/Kleine Beek, in oorsprong permanent nat was. Het projectgebied wordt immers op het historisch kaartmateriaal – voor de industrialisatie van het gebied – als drassig grasland aangeduid, wat er op lijkt te wijzen dat dit gebied niet geschikt was voor landbouw en ook niet gunstig was voor permanente bebouwing.

Wel duidt CAI 165695, die onmiddellijk ten oosten van het projectgebied is gelegen, de locatie aan van één van de acht gekende motten die rondom de stad Beringen gelegen waren in de volle middeleeuwen. Het gaat om de motte 't Kastelet/'t Casselet. Ook deze motte zal zich echter buiten de meest natte gronden, waartoe het projectgebied behoort, bevonden hebben. Op de Ferrariskaart werd deze motte meer in oostelijke richting weergegeven. CAI 211782 overlapt voorgaande CAI-locatie maar strekt zich verder in oostelijke richting uit. In 2013 werd hier een archeologische prospectie met ingreep in de bodem uitgevoerd. Grote delen van het plangebied waren zwaar verstoord en/of nat. Of het projectgebied een zelfde verstoring kent, kan niet met zekerheid gesteld worden maar de luchtfoto van 1971 en de topografische kaart van 1981 lijken aan te tonen dat het projectgebied, aansluitend aan de zone ten oosten hiervan, (beperkt) werd opgehoogd in functie van de industrialisatie van de omgeving.

De kans op kennisvermeerdering wordt als gering ingeschat. De uitvoer van een vervolgonderzoek is bijgevolg kosten-baten te duur.

Het terrein werd dus al vrijgegeven van verder archeologisch onderzoek.

Komt de projectzone in aanmerking voor een beperkte archeologienota?

Code van Goede Praktijd v. 4.0, p. 50: Indien de confrontatie tussen de toekomstige werken en een beperkt aantal doorslaggevende aspecten uit de inschatting van de archeologische waarde van het onderzochte gebied aantoont dat:

- 1° met hoge waarschijnlijkheid geen archeologisch erfgoed aanwezig is op het onderzochte terrein, of;
- 2° de toekomstige werken met hoge waarschijnlijkheid geen verstoring zullen veroorzaken aan het eventueel aanwezige archeologische erfgoed, of;
- 3° verder onderzoek van het terrein in het kader van de toekomstige werken met hoge waarschijnlijkheid niet zou leiden tot nuttige kenniswinst;

dan mag het bureauonderzoek beperkt blijven tot de analyse van de geplande werken en dat beperkte aantal doorslaggevende aspecten.

Wat betreft punt 1: de bodemkundige situering van het terrein, een natte zone, drainageklasse e, met permanent hoge grondwaterstand, in de winter en lente zelfs permanent boven het maaiveld, maakt

het gebied niet aantrekkelijk voor het bouwen van een kamp of nederzetting. De mens, jagers-verzamelaars – eerste landbouwers, zochten drogere gronden op in de nabijheid van natuurlijke waterbronnen. In archeologienota 14872 werd daar ook op gewezen: *Bovendien kan worden aangenomen dat de natuurlijke bodem, gelegen in de vallei van de Zwarte Beek en Oude Beek/Kleine Beek, in oorsprong permanent nat was. Het projectgebied wordt immers op het historisch kaartmateriaal – voor de industrialisatie van het gebied – als drassig grasland aangeduid, wat er op lijkt te wijzen dat dit gebied niet geschikt was voor landbouw en ook niet gunstig was voor permanente bebouwing.*

Wat betreft punt 2: het is door de natte gronden en de recente bodemingrepen hoogst waarschijnlijk dat de sloop van de bestaande panden en de nieuwbouw geen verstoringen of schade veroorzaken aan eventuele aanwezig archeologisch erfgoed omdat het terrein blijkbaar eerder ook al opgehoogd en geroerd werd. Ook daar werd in archeologienota 14872 al naar verwezen: *Hoewel de aanwezigheid van archeologische sporen op basis van het bureauonderzoek niet volledig uitgesloten kan worden, wordt voor het projectgebied geen vervolgonderzoek aanbevolen. In confrontatie met de recente historische situering kan gesteld worden dat de bodemingrepen binnen het gehele projectgebied quasi volledig zullen plaatsvinden ter hoogte van een reeds geroerd en/of opgehoogd terrein.* Zowel de bouwwerken voorwerp van archeologienota 14872 als die van deze archeologienota zijn gesitueerd op de percelen 228h en 228k.

Wat betreft punt 3: uit het geheel kan besloten worden dat met hoge waarschijnlijkheid verder onderzoek van het terrein in het kader van de toekomstige werken niet zal leiden tot substantiële en nuttige kenniswinst. **Het terrein werd eerder al vrijgegeven van verder archeologisch onderzoek.**

Omwille van bovenstaande redenen werd het terrein een tweede keer vrij gegeven van verder archeologisch onderzoek en dat op basis van archeologienota ID 22648 (<https://id.erfgoed.net/archeologie/archeologienotas/22648>).

BESLUIT

Gelet op het feit dat het terrein al twee keer werd vrijgegeven van verder archeologisch onderzoek kan ook nu het terrein worden vrijgegeven. De kosten van verder onderzoek zullen inderdaad niet opwegen tegen de baten; de te genereren kenniswinst.

Bronnen

BRANS Stefanie, DRIESEN Petra, VAN DE STAEY Inge, 2020, Archeologienota Beringen, Nijverheidsstraat, Uitbreiding van een bestaand tankenpark met omgevingswerken, ARON rapport 832, ARON bvba - Archeologisch Projectbureau , Tongeren
(ID: 14872 URI: <https://id.erfgoed.net/archeologie/archeologienotas/14872>)

VAN DE KONIJNENBURG, R., 2022, Beringen, Nijverheidsstraat 29, verslag van de resultaten van het archeologisch bureauonderzoek, Haast-rapport 20222-26, D/2022/12654/26
(ID: 22648 URI: <https://id.erfgoed.net/archeologie/archeologienotas/22648>)

